

N:o 58.

Af herr **Th. Nordström** i Stockholm, *angående pension åt yrkesinspektören Gustaf Uhr.*

Som bekant, antog för sin del 1889 års Riksdag förslag till lag angående skydd mot yrkesfara. Lagen, som utkom den 10 maj samma år, trädde i kraft 1 juli 1890. Dessförinnan skulle emellertid de tre yrkesinspektörer tillsättas, som skulle tillhandagå industriidkare med råd och upplysningar till främjande af lagens syfte samt äfven eljest öfvervaka lagens efterlefnad. Desse män, hvilkas aflöning Riksdagen bestämt till 5,000 kronor för år jemte rese- och dagtraktamentsersättning efter resereglementets 4. klass, måste naturligen ega ej blott goda teoretiska kunskaper, utan äfven en omfattande praktisk erfarenhet, derest de skulle kunna ernå det inflytande, som vederborde.

Bland dem, som anmälde sig till erhållande af förordnande å yrkesinspektörstjenst, var äfven ingenjör Gustaf Uhr.

Af de sakkunnige, som på uppdrag af dåvarande statsrådet och chefen för kongl. civildepartementet hade att upprätta förslag till yrkesinspektörstjensternas besättning, ansågs enhälligt Uhr böra i första rummet förekomma och placeras i Stockholm, der svårigheterna vid inspektionens utöfvande ansågos vara störst. Uhr arbetade vid denna tidpunkt som konsulterande ingenjör och hade i Lindesberg inrättat en af landets industriidkare mycket anlitad konstruktionsbyrå, som helt säkert jemte den verksamhet, Uhr i öfrigt utöfvade såsom ledare af anläggningar af fabriker, valsverk, hyttor m. m., inbragte honom en större inkomst än den lön, han såsom yrkesinspektör fick uppbära. Uhr var emellertid besjälad af ett ovanligt lifligt intresse just för den sak, han såsom yrkesinspektör skulle tjena, och satte därför de större inkomsterna i andra rummet.

Den 12 oktober 1889 förordnades Uhr att vara yrkesinspektör med placering i Stockholm och har derefter, med undantag af den tid han måste för sjukdom derifrån afstå, alltjemt utöfvat sitt kall med allra största intresse och nit.

På senare tid har emellertid den nitiske och skicklige mannen angripits af sjukdom, som för framtiden gör honom i det närmaste oförmögen till arbete. Uhr har nemligen till följd af tuberkulös inflammation blifvit stel i högra knäleden och venstra höftleden (se vidfogade läkarebetyg), hvadan han endast kan ligga eller, stödd mot kryckor, stå och något litet gå, men sitta kan han icke. Det är sålunda faktiskt omöjligt för honom att fullgöra en yrkesinspektörs tjänsteåligganden, och äro jemväl utsigterna för honom att på annat sätt förvärfva uppehälle för sig och sin familj väsentligen afstängda. Han har därför hos Kongl. Maj:t anhållit, att Kongl. Maj:t ville vidtaga åtgärd för beredande åt honom under hans återstående lifstid af årlig pension, att utgå, sedan han erhållit entledigande från sin innehavande yrkesinspektörsbefattning. Kongl. kommerskollegium och kongl. statskontoret, häröfver hörda, hafva båda tillstyrkt Uhurs begäran, hvarvid statskontoret, i betraktande af den relativt korta tid, Uhr tjenat staten, föreslagit ett belopp af 2,000 kronor i stället för hvad kommerskollegium ansett lämpligt, nemligen två tredjedelar af hans årsarfvode eller 3,333 kronor 33 öre. Kongl. Maj:t. har emellertid enligt beslut den 31 december 1900 funnit Uhurs framställning icke till någon Kongl. Maj:ts vidare åtgärd föranleda.

Uhr är född den 21 november 1845, och enligt vid den ofvanberörda underdåniga ansökningen fogadt intyg, innehar Uhr en personlig förmögenhet, som under de senaste åren i medeltal lemnat en årsafkastning af 2,187 kronor. Hans familj utgöres af hustru och fyra döttrar, den äldsta 18 och den yngsta 1 år.

Ehuru icke kan sägas, att absolut nöd är för Uhr och hans familj för handen, vid det förhållande, att han eger ofvanberörda inkomst, hvilken dock icke är alldeles gifvet säker, enär den, såsom härflytande från aktier i industriella företag, är af konjunkturer beroende, torde dock med fog kunna sägas, att Uhr är i fullt behof af något understöd i form af pension.

Dessutom torde det ur statens egen synpunkt och med fästadt afseende å vigten deraf, att yrkesinspektörstjänsterna med full sakkunskap, nit och oveld upprätthållas, vara fullt lämpligt och riktigt att nu, då första gången fråga om pension åt en yrkesinspektör föreligger, bevilja sådan.

Yrkesinspektörernas aflöning är visserligen anvisad på extra stat,
Bih. till Riksd. Prot. 1901. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 21 Häft. 2

men dock borde dessa tjenstemän kunna ega grundad förhoppning att, der de sig väl förhållit, kunna erhålla pension, då de för ålder eller sjukdom måste afgå från sin befattning. Finnes ej sådan förhoppning, torde allt större och större svårighet uppstå att till yrkesinspektörer erhålla fullt lämpliga personer, helst den med befattningen förenade aflöning lärer få anses vara ganska låg i förhållande till de kraf på tekniska insigter och erfarenhet, som måste ställas på befattningens innehafvare. Yrkesinspektörerna måste vidare redan vid antagandet vara erfarne män. Denna egenskap måste i regel förvärfvas inom den privata praktiken, hvaraf följer, att de först vid mognare år kunna komma i statens tjenst; och då deras sysselsättning kräfver större rörlighet än de flesta andra civila statstjenares, torde deras tjenstetid icke kunna utsträckas till en lika hög ålder som de flesta andra civila tjenstemäns.

På grund således ej blott af de ömmande förhållanden, som, beträffande Uhr, måste anses förefinnas, utan äfven med hänsyn till statens eget intresse, tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen ville åt yrkesinspektören Gustaf Uhr bevilja en pension att, under Uhrs återstående lifstid, med ett årligt belopp af 2,000 kronor utgå på allmän indragningsstat från och med månaden efter den, hvarunder Uhr varder från yrkesinspektörsbefattningen entledigad.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 25 januari 1901.

Th. Nordström.

Att yrkesinspektören Gustaf Uhr, som lider af fullständig stelhet i högra knäleden och venstra höftleden efter tuberkulös inflammation, är oförmögen för all framtid att utöfva en yrkesinspektörs befattning, varder härmed på heder och samvete intygadt.

Stockholm den 25 januari 1901.

John Berg.

Med. Dr. Kirurgie Professor.
(Sigill.)